

Ernek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvenkilencedik évfolyam.

13. szám.

Debrecen, 1929 március 30.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Élet és Munka.

(Húsvétra)

János 5:17. 21. „Jézus felele: Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom... Mert amint az Atya feltámasztja a halottakat és megeleveníti, úgy a Fiú is akiket akar, megeleveníti.”

Élet és Munka: a gyakorlati keresztyénség lényegének ez a meghatározása — amelyet a stockholmi konferencia (1925) tett világhírűvé — bibliai kijelentésen alapszik s legszebben éppen a húsvét fényében ragyog. A keresztyénség azért Élet és a Munka, mert — szent Fiának kijelentése szerint — maga az Isten az Élet és a Munka. Ez az Isten lép velünk szembe húsvétkor a nyitott sírban. „Mit keresitek a holtak között az élő? Nincsen itt, feltámadott!”

Az Isten élete egészben véve munka és munkája egészben véve élet. Csak az ember ismer olyan életet, amelyik „fajulva tengés, olesó időnek hasztalan soka.” És csak az ember munkálkodik úgy, hogy a munkájával inkább fogyasztja és örli, mintsem fejlesztené és gyarapítaná az életet. Az Isten élete ellenállhatatlanul célratörő, öntudatos, személyes akarat-élet, amelynek semmi köze az áltudomány kieszelte öntudatlan és céltalan, vak világejlődéshez. És az Isten munkája életteremtő munka, amely amennyi energiát fogyaszt, ugyanannyit s még végtelenül többet termel is.

Az Isten élete még egy falevél lehullásában, egy fereg eltapostatásában sem vallhat kudarcot. Hogyan vallhatott volna kudarcot annak a halálában, aki a legmagasabb fokon telítve volt az Ő életével: az isteni életből mindazt fölvetve magába, amit egyáltalán fölvehet földi lény? Micsoda nyomorult vigasztalás volna számunkra „az élet fönmaradása” a nagy természetben vagy a szellem továbbható energiáiban, hogyha ezt a fönmaradást éppen ott nem látnók igazolva, ahol az élet e felülmulthatatlan teljességében, erejében és igazságában jelent meg!

És nem vallhat kudarcot az Isten munkája

sem, amellyel az élet legmagasabb célját és eszményét Jézus Krisztusban kiformalta és az emberi élet és munka elé odatűzte. Az embernek azért dolgoznia, küzdenie, és szenvednie kell, hogy olyan legyen maga is, az embertársai is, mint Jézus: csak abban az egyetlenegy esetben érdemes, ha tudja, hogy ezzel az Isten munkáját végzi. „Az az Isten dolga, hogy higgyetek abban, akit Ő elbocsátott.” Már pedig egy olyan jézusi élet, amely a sírban más hasonló nagy életekkel együtt véget ért volna s legföljebb a szellem energiáinak fönmaradásában élne tovább: nem bizonyult volna az Isten kiváltképen való munkájának, sőt meghazudtolta volna Istent és önmagát.

Ha komolyan vesszük, hogy az Isten az Élet és a Munka: akkor számunkra a húsvét nem kérdés, hanem felelet.

De komolyan csak egy föltétel alatt vehetjük: akkor, ha boldogan készségesen engedjük, hogy a Krisztus a maga Istentől nyert életének erőteljességével munkálkodjék a mi életünkben is. Ha a mi életünk és munkánk a Krisztusénak egy tükörcserepe, egy idegszála, egy bármily kicsiny, de fénylő és eleven része.

All ez a Krisztus anyaszentegyházára is, „mely az Ő teste, teljessége néki.” Merhet-e az az egyház a templomában húsvétot ünnepelni, amelyiknek a templomon kívüli életében és munkájában még nincs semmi jele a föltámadásnak? Amelyiknek nincsenek eszményei a saját megújulásáról és amelyikben ezekért az eszményekért senki sem hajlandó a ráeső munkát vállalni és munkája közben kitölteni „a maga testében a Krisztus testéért, ami hija van még a Krisztus szenvedéseinek” az Ő egyházában?

Minden húsvéti prédikációt a templomablakon kifelé néző szemmel kellene elmoundani. R. I.

Az első zsenge a Krisztus.

Az emberiség eget-földet megrázó fenséges drámája méltó befejezést nyert: a tövisektől tépelt szent homlokon felragyog az új élet dic-fénye; a sírúreg dohos világából kibontakozik a Megváltó diadalmos élete a letiporhatatlan lelki test ragyogó

tökéletességében; a holtak világában első zsenge lett a Krisztus!

Ezt a bensőséges, szárnyaló örömhírt viszi, ragadja magával a húsvéti harangszó; a szíveket elárasztó zsoltosma s az Isten színe elé kívánczó, áhitatos imádság!

A húsvéti diadalmas hit fellángolásának nem szab határt a lezajlott mult megkövült eseménye; nem a haladó idő szélsőségeiben csapongó szellemi viharzása; mint a gátat nem ismerő tengeráradat, mint az éltető levegő mérhetetlen gazdagsága, átjárja, áthatja az egész hívő, keresztyén világot!

Egyetemesebb, idvezítőbb, megnyugtatóbb a halhatatlanság, az örök élet hiténél csak egy van: a krisztusi szeretet, mely a jónak, az igaznak örökkévalóságát, minden gonosz feletti fényes diadalmát biztosítva látja a tökéletes élet húsvéti győzelmében.

Mégis mennyi áldozata van az élni nem akarásnak, a hitetlenség átkos kísértéseinek, kik mind azzal hívalkodnak s teszik feltűnővé emberi tökéletlenségüket, hogy a keresztyénség feltámadást, halhatatlanságot hirdető dogmája atka, megméltelyezője annak az emberiségnek, mely csupán ezt a földet ismeri érvényesülése egyetlen munkaterének!

Halhatatlanságról beszélni szellemi erkölcsi vonatkozásban; a feltámadás hitét, mint örök s egyetlen vigasz tündöklő lobogóját odatűzni a roskadt szívek csüggedt világába... mosolyognivaló, céltalan erőpazarlásnak minősítik azok, kik a krisztusi sírbolt elé gördített kő mozdíthatatlanságára esküsznek!

Ó, ha abból a sok szép húsvéti megnyilatkozásból, a győzelmi énekek diadalmas eláradásából csak egy néhány pillanatra csapna ki a krisztusi élet olthatatlan tüze... mennyien felmelegednének s új életközösségbe kapcsolódhatnának, kik most a hitetlenség, testvéritlenség lealázó jármaiban nyögnek.

Református egyházunkra, mint az egyetemes keresztyénség leghathatósabb bizonyosság tevőjére úgy a jelen anyagi élet viszonyai, mint a jövő bizonytalanságai közt fenséges misszió vár: a halhatatlanság hitének a küzködők lelki világába való beépítésével megingathatatlanná tenni azt a szent meggyőződést, hogy a Krisztus az első zsenge, belőle sarjadnak ki a valláserkölesi világ nélkülözhetetlen életelemei; diadalmas szelleme, vezérlő zászlója s záloga annak az üdvös fejlődésnek, eredményes előhaladásnak, melynek határai közt a folyton tartó küzdelem nem fajulhat el az osztályharcok könnyörtelen tusakodásáig.

Magyar református egyházunknak s ebben a hívek testvéri közösségének elengedhetetlen feladata, hogy öntudatos keresztyénségével, hitbeli bátor meggyőződésével útjába álljon annak a lélek-nélküli, nemzetközi áramlatnak, mely a feltámadás, a halhatatlanság hitének az elszíntelenítésével bizonyosságot akar szolgáltatni a keresztyénség leg-sarkalatosabb dogmájának a csődje mellett.

Ha isteni örök erővel megépített egységes hitrendszerünk tündöklő koronájából kiesik az örök-

élet, a feltámadás hitének ragyogó drágaköve, akkor a magyar feltámadás nagy reménysége is menthetetlenül alázuban a megsemmisülés szédítő örvényeibe! Nekünk, keresztrefeszített magyaroknak egyetlen köszálunk, mentő horgonyunk, bizonyos oltalmunk, végső menedékünk az elhomályosíthatatlan húsvéti gondolat: első zsenge lett a Krisztus... a meghűrcolt, tökéletes élet Fejedelme, ki ragyogó diadalának nagy dicsőségéből nem zárja ki azokat, kik tántoríthatatlanul hisznek isteni igazsága világot teremtő hatalmában!

Az eddigi nagy csalódásaink, megalázó gyötrelmeink sziklatömbjeit a gyűlölködő népek ítélletének sírűregétől nem mozdíthatja el más, mint a holtak világából az élők nagy világába ragyogó húsvéti igazság; első zsenge lett a Krisztus, minden megholtak, de minden élni akarónak egyetlen hite, bizalma és reménye!

Melkó István.

A legnagyobb bűn.

A mult év végén volt itt lenn Egerből a másik tábor, egyik szerzetesrendjétől egy pár szerzetes, vagy mint itten mondták: itt jártak a missziósok. Pedig itt úgy is van a róm. kath. egyház részéről négy lelkész; az alesperes-plébánus s három segéd plébánus. Éppen elegen ahhoz, hogy ne csak megtudják őrizni híveiket, hanem legyen arra is elég idejük, hogy terjeszkedni törekedjenek. Természetesen ezzel szemben az őrhelyen állok én is, kezemben az evangéliummal, állom a védelmet. Egyházam 40 éves multja alatt áttért hozzánk 17 egyén a mai napig, ebből az én lelkipásztorokodásom idejére esik 6.

Úgy volna szép, ha azt írhatnám, miszerint a hitélet mélyítése végett, lelkiépülés végett jártak itt; legalább is, ahol a mi nagyjaink, akár református, akár a testvér evangélikus egyház részéről megjelennek, hát ezért jelennek meg.

Nem a felekezeti elfogultság szól belőlem. Van egy törölmetszett magyar közmondás: „Sok baba közt elvész a gyermek.“ Nos, aki ki tudja magát szakítani egyházának felekezeti kötelei közül, kihámozva a sokféle tekingetés s a sokféle való imádkozás közt is végre a lelke üdvösségére tartozót, hogy egyedül csak az Isten imádandó. Kiről Fia így nyilatkozott: „Az Isten lélek s akik Őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják,“ s „Jézus Krisztusnak, az Ő Fiának vére megtisztít minket minden bűneinktől,“ tehát „Higyi — egyedül! — az Úr Jézus Krisztusban és idvezülsz mind te, mind a te házad népe“ s aki szíve hústáblájára tudja vésni mindörökre a Fiú által közölt nagy parancsolatot: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és elmédből“ s „Szeresd felebarátodat, mint magadat“, az ilyen hívőnél a mélyítést, a lélekerősítést, az építést, nem elfogult, felekezeti tanítás végezte el, hanem szomjas lelkének vergődése, mely vergődés közben megérintette az Úr Jézus Krisztust.

Tehát itt jártak, nem azért, hogy építsenek, hanem, hogy rontsanak, hogy szítsák a tüzet még jobban a felekezetek között, hogy az valahogy ki ne aludjon. S amikor megjöttek, az általuk tartott prédikációk meghallgatására meghívta az egyház a községközi tisztviselői kart is. Így ment el egyik református hívünk is róm. kath. tisztviselőtársaival a prédikáció meghallgatására, nem akaván kitenni magát szóbeszédnek, hogy idegenkedésből, ellenszenvből nem tud meghallgatni egy kath. hitszónokot. Elment és tanult. Tanult és okult. Azért mondom, hogy okult is, mert okuhatott rajta, hogyha önként nem — tisztán tanulás végett, hogy mint dolgoznak odaát — hát meghívásra ne menjen el, még ha idegenkedésnek, ellenszenvnek is magyarázzák ezt nála. De tanult is. Feltárult előtte a maga teljes leplezetlenségében, hogy micsoda fegyverekkel viaskodnak ellenünk. A szerzetes a legnagyobb bűnről elmélkedett hívei előtt. A felső fokot használta, hogy ezzel is felső fokra emelje a gyűlölséget róm. katolikusok és reformátusok között, hogy ezzel is a legmélyebbre verje az éket róm. katolikusok és reformátusok közé.

Mi is hát a legnagyobb bűn, mondja kérdezve a szerzetes és megfelel rá: a legnagyobb bűn, ha róm. kath. vegyes házastársnak református gyermeke van.

Bár ismeretes az az út, amelyen ők haladnak, a mód, ahogyan harcolnak, de azért megdöbbentő az, hogy mint rontanak, mint törnek be a békés és boldog családi élet szentélyébe, vivén magukkal a tüzet a házastársak közé. Vajjon ez is Magyarország feltámadását szolgálja? Itt az idő, hogy az állam, a kormány gondolkozóba essék az ország érdekében az ilyen nem magában, nem egyedül álló jelenségeken s közbelépjen az ország érdekéért. Mi pedig protestánsok, egymásnak kezét fogva édestestvérként, teljes vérteljesen jelenjünk meg a porondon Isten ügyének védelmére. Mert ez az ügy nem a mi ügyünk s nem lehet vonatkoznunk, mikor Isten ügyének szolgálatára, jelenben védelmére hív.

Polgár.

Molnár Béla.
református lelkész.

Elvi kérdés az egyházkerületi választásoknál.

Minden elvi kérdés felvetése tiszteletreméltó közszolgálat, de csak a személyi vonatkozások egyoldalú és elfogult beállításának teljes mellőzése esetén. Mert ha pl. amikor egy egyházkerületi választásnál engem, vagy egy kedvem szerinti embert akarnak a gyakorlatban lévő szokás szerint jelölteni, és én a jelölésnek ezen módja ellen tiltakozom, mert felfogásom szerint, „ez az eljárás ellentétben áll egyházi alkotmányunk és törvényeink szellemével“, ez az elvi álláspont, bármely oldalról tekintjük is, tiszteletreméltó.

Ha azonban magam protezsálok valakit az illymódon való jelölésre és csak amikor a törekvésem nem sikerül, — tehát a mellőzés után — veszem

észre, „hogy ez az eljárás ellentétben áll egyházi alkotmányunk és törvényeink szellemével“ és akkor kiáltok riadót ellene, mint égrekiáltó törvénytelen-ség ellen, ez az eljárás már a legjobb akarattal sem minősíthető tisztán elvi harcnak, még ha a személyi vonatkozások teljes kihagyásával kívánja is azt valaki lefolytatni. A Debrecenben megjelenő „Vasárnap“ című hetilapban közreadott ezen „elvi állásponttal“ mindenkor szembe merem állítani az én ugyanott nem egészen híven színezett és hivatalos korteskedésnek minősített eljárásomat a közvélemény előtt, annak a megállapítására, hogy kinek van szögyelni valója.

Eljárásomról azért emlitem, hogy nem híven színezett, mert pl. aki úgy informálta dr. Lencz Gézát, hogy én hivatalos körlevélben háromszor hívtam fel a gyülekezeteket és lelkészeket, hogy a hivatalos jelöltekre szavazzanak: az nem mondott igazat! Mert ez ügyben csak két körlevelet bocsátottam ki. Tehát 33 %-al kevesebb buzgóságot fejtettem ki, mint amennyit az „elvi harc“ képviselői számlájára írnak. Az említett harmadik felhívás már csak három egyházba ment, s ez már korteskörlevélnek nem igen minősíthető, mert csak a szavazatok beküldése után küldtem el, s így józan ésszel nem magyarázható bele a legkisebb korteskedési szándék sem.

A második körlevelemben sem láthat az elfogulatlan olvasó semmi felháborító dolgot, még az előzmények, sőt a „Vasárnap“ című ujság vonatkozó közleményei után sem. Mert én egyenesen úgy jártam el, mintha a dr. Lencz Géza ott közölt „Egyházi felsőbb hatósági választások“ című cikkét és az abban felsorolt lelkészi kötelelességeket már előzőleg olvastam volna. És ha a lelkésznek kötelelessége ily esetben tájékoztatni a gyülekezetet, úgy gondoltam, és talán helyén való dolog is, hogy az esperesnek meg a lelkészek és presbiteriumok tájékoztatása a kötelelessége. És én szóról-szóra ezt cselekedtem.

Sem nem zaklattam, sem nem presszionáltam különösebb módon senkit, csak a „Debreceni Protestáns Lap“ 1. számában megjelent „Két világi tanácsbírói állás“ stb. kezdetű jelöltismertetésre hívtam fel lelkésztársaim és a presbiteriumok figyelmét, mint ahol az összes számításba jöhető jelöltekről szó esett. És mert úgy értesültem, hogy egyetemes egyházunknak nagy érdeke, hogy a „hivatalosok“ jelöltjei (dr. Kun Béla ismeretése után a „hivatalos jelölt“ nevet hajlandó vagyok így módosítani) legyenek megválasztva, arra kértem lelkésztársaimat, hogy a jelöltek támogatassák. Egyéni véleményt én sem a jelöltek, sem más szóbakerült egyénekről nem nyilvánítottam egyik körlevelemben sem, csak utaltam arra a cikkekre, melyben a jelöltekről részrehajlás nélkülinek látszó ismertetés volt, s amelyből így tájékozódást szerezhetek lelkésztársaim és a presbiteriumok is. Észelt a tájékoztatást nemesak én tartom szükséges dolognak, hanem dr. Lencz Géza említett cikkéből is úgy látszik, hogy ő egyenesen lelkészi kötelelességgé kívánja tenni a választások

alkalmával a tájékoztatást az ideális közvélemény kialakulására.

Engem tehát akkor bántana a lelkiismeretem, és akkor követtem volna el hivatalos mulasztást, ha ezt meg nem tettem volna. Hiszen tájékoztatás nélkül a presbiteriumok igen kínos helyzetbe jutnának a legtöbb esetben. Mert pl. a szavazásban résztvett tiszalöki presbiterek közül senki nem ismert senkit a szobakerült jelöltek közül, és amikor tájékoztattam őket, hogy az egyetemes egyházi érdek azt kívánja, hogy az egyházi felsőség megnevezett jelöltjei választassanak tanácsbírákká, minden ellenvetés nélkül azokra szavaztak. Ugyanezt a tájékoztatást küldtem a választás érdekében kibocsátott hivatalos esperesi körlevélben is. És érdekes, hogy dr. Lencz Géza előtt az első esetben, mint lelkész, példaszerű és ideális állapotra vezető kötelességet teljesítettem, mint esperes azonban *szó szerint ugyanazon tényemmel* már felháborító korteskedésnek voltam részese!

Úgy látszik azonban, hogy ez nemcsak az én bűnöm volt, hanem valamilyen formában minden esperestársamé, mert a Dr. Tóth István 509, és a Dr. Boér Elek 474 szavazatában az alsószabolcs-hajdúvidéki egyházmegye presbiteriumai csak 63 szavazattal vettek részt.

Még egy szörnyű dolog történt a „Vasárnap” szerint a választással kapcsolatban, hogy t. i. meg mertem kérdezni lelkésztársaimtól, hogy a presbiterium a jelben levőkre szavazott-e, vagy másra? Megnyugtatóul erre is válaszolok. És nem hiszem, hogy legyen elfogulatlan ember, aki egyházi közállapotaink veszedelmét ebben látná, mert a kérdés után az említett levélben szó szerint ez a befejezés áll: „szokatlan kérés, de nyílt szavazás lévén, senki ne tulajdonítson neki nagyobb jelentőséget, mert célja csupán tájékozódás”. Ezekután pedig a bejelentett harci riadó és versengés helyett azt ajánlom, hogy megfelelő úton kérdeztessenek meg a közeljövőben a presbiteriumok, hogy kívánatosnak és fenntartatandónak tartják-e egyházkerületi választások alkalmával az eddigi jelölési formát vagy nem?

Ezúton oldható meg a kérdés a legegyszerűbb módon, minden szükségtelen szenvedélyesség és gyűlölködés nélkül, a hangoztatott közszellemre nézve is a legmegnyugtatóbb formában.

Tiszalök, 1929 március 25.

Bartha László,
esperes.

Presbiteri értekezlet Debrecenben.

A debreceni presbiterium tagjai március 16-án Szele György és Márk Endre elnökle alatt népes értekezletet tartottak, melyen két olyan kérdést beszéltek meg, amely egy egyház-község körén túlmenő, egyetemes jelentőségű bir.

Az egyik az egyházi elnevezések alatt tartott bálók elleni állásfoglalás. Az erre vonatkozó határozati javaslatot Révész Imre terjesztette elő s azt egyhangúlag elfogadták. E határozat annak az állásfoglalásnak, melyet lapunk a

debreceni protestáns bál tartásával kapcsolatban kifejezett, teljesen megfelel és ezt a határozatot a magunk részéről a legnagyobb örömmel üdvözöljük.

A másik kérdés: az egyházkerületi választások ügye. Ebben dr. Lencz Géza és többek hozzászólása után, Márk Endre elnök a következő határozatot mondta ki:

A presbiteri értekezlet egyhangúlag ki mondja, hogy az egyházkerületi tisztségek betöltésénél hivatalos jelölteknek már az ajánlása is ellentétben áll egyházi alkotmányunk szellemével, a hivatalos korteskedést pedig határozottan elítéli.

Ha e határozatot szó szerinti értelmében veszem, éppúgy, mint a másikat, csak helyeselni tudom. A magam részéről úgy a hivatalos, mint mindenféle korteskedést a leghatározottabban elítélek, az egyházi életben pedig valóságos rákfénének minősítek. Talán az értekezleten jelenvoltak közül valaki fog emlékezni arra, hogy én, aki mindenféle egyházi megbízást nagy kitüntetésnek veszek és azért tőlem telhetően megszolgálni igyekszem, egyik ilyen egyházi megbízást azért nem tudok illő buzgósággal ellátni, mert akkor, mikor engem is megválasztottak, a választásnál olyan jelenséget észleltem, amit én az egyházi életben meg nem engedhetőnek tartok és ettől a kedvetlen benyomástól nem tudok szabadulni.

Szintúgy nem tartom helyesnek — ezt elég világosan megmondtam már — *hivatalos jelölt-ről* akár még csak beszélni is, annál inkább ilyet propagálni.

De az alkalom, amely a határozat keletkezésére szolgált és a határozatot bevezető felszólalások mégis azt mutatják, hogy az értekezlet szóvivőivel nem lehetek egy véleményen. Én ugyanis azt, hogy az egyházi élet vezető emberei, püspök, esperesek, világi főtisztviselők — nem hivatalos jelöltet állítsanak, de alkalmas egyéneket a presbiteriumok figyelmébe ajánljának, nemcsak jogosnak, hanem kötelességnek is tartom. Ezt a jogot a püspök és az esperesek számára éppúgy követelem, mint a magam számára, vagy mint a presbiteri értekezleten jelenvoltak számára.

Egyébként én tudom, hogy az értekezleten jelenvolt egyházkerületi tanácsbíró urakat annak idején éppen úgy ajánlották innen a központból a presbiteriumok figyelmébe, mint most Boér Eleket és Tóth Istvánt. Ezen akkor nem voltak megütközve. Meg kell azonban említenem, hogy Juhász Nagy Sándor nemcsak most, hanem jóval régebben is kijelentette, hogy nem kíván hivatalos helyről tett ajánlás alapján jelöltetni. Ő tehát következetes.

Mindazáltal nem szólanék az értekezlet határozatáról, mert annak szó szerinti tartalmát — ismétlem — csak helyeselni lehet.

De szólanom kell az értekezleten történt felszólalások miatt, amelyekről nyomban hallottam egyet-mást, de nem akartam szólni

addig, míg hiteles tudósítást nem látok. Ezt a Vasárnap című gyülekezeti lap március 24-iki számában lehet olvasni.

Az egyik, ami feltűnik nekem, az, hogy az egyik felszólaló, aki arról is tanúskodott, hogy Juhász Nagy Sándornak 1918 miatt sincs oka pirulni, pártpolitikai okokat emlegetett. Mivel ebbe a dologba én alaposan belekeveredtem s így ennek a megjegyzésnek az élet is velem hozhatják kapcsolatba, ki kell jelentenem, hogy részemről ilyesmiről szó sem lehet. Ha én Juhász Nagy Sándor ellen politikai okból akarnék támadni, tehetném olyan helyen, ahol a megfelelő támasztékom is meg volna. De ember ellen, különösen tehetséges és munkás ember ellen, azért, mert egyben-másban nem egy a nézetünk s mert egy vagy más tényét nem helyeslem, én sohasem állok fegyverbe. Azt pedig, hogy az egyházi életben bárkinek bármely állásfoglalása pártpolitikai szempontból, vagy akár csak ilyen szempontból is történjék, olyan cselekedetnek tartom, amelyet nem tudok elég kíméletlen módon megbélyegezni.

A másik, ami sokkal közvetlenebbül érdekel és ami erre a cikkre a főkul szolgál, a Debreceni Protestáns Lap aposztrofálása.

Lencz Géza egyetemi tanár és egyházkerületi tanácsbíró — mindkét minősége hangsúlyozva van a Vasárnap tudósításában —, úgy beszélt a Debreceni Protestáns Lapról, mint az egyházkerület hivatalos lapjáról. Holott neki, mint egyházkerületi tanácsbírónak, tudnia kell, hogy a Debreceni Protestáns Lap nem hivatalos lapja az egyházkerületnek s hogy annak tartalmaért egyedül én vagyok felelős; mint egyetemi tanárról pedig senki sem feltételezheti azt, hogy olyanról beszél, amit nem tud. A magam tulajdonában levő lapban, a magam felelősségére szoltam a dologhoz és még azt sem tettem, amit más megtett kárhooztatás nélkül: én nem kértem senkit arra, hogy kinek a megválasztását igyekezzék előmozdítani.

De azt is mondta Lencz professzor — már a Vasárnap tudósítása szerint —, hogy a Debreceni Protestáns Lap a Juhász Nagy Sándor nyilatkozatát „*meg nem engedhető megjegyzésekkel adta csak közre*“. Én, igenis, megjegyzéseket fűztem a Juhász Nagy Sándor nyilatkozatához, éppen úgy, mint ugyane tárgyban a Bartha Lászlóéhoz és itt is, ott is megmondtam, amit nem tartok helyesnek. Ehhez, mint felelős szerkesztőnek, feltétlenül jogom volt. Ezt Lencz Géza úrnak, mint volt felelős szerkesztőnek, szintén tudnia kell.

Megjegyzéseimben objektivitásra törekedtem és senkit nem hántottam. Sőt az egyik nyilatkozathoz fűzött megjegyzésben Juhász Nagy Sándornak a debreceni egyházban végzett munkája értékes voltáról, tehetségéről, tudásáról, buzgóságáról teljes elismeréssel szoltam, amint hogy ugyanazt tettem akkor is, amikor első ízben megemlítettem az ő nevének szóba hozását.

Kíváncsi vagyok tehát, hogy mi volt az én megjegyzéseimben „*meg nem engedhető*“.

S mivel a Lencz Géza szava nem lehet pusztán levegőrezgés, tőle, mint kétszeresen is kollegámtól, elvárom, hogy mondja meg egyenesen, világosan, ahogy egy magasállású egyházi emberhez és egy egyetemi professzorhoz illik — ugyanazon nyilvánosság előtt, ahol a beszéde elhangzott és megjelent —, *mi volt az eljárásomban meg nem engedhető*.

Ha konkretizálja a vádját, akkor majd beszélhetünk róla. Addig ezt a szavát — pardon — nem vehetem komolyan.

De a Vasárnap című laptárshoz is volna egy szavam.

Úgy értesültem és a helyi napilapok is így írták, hogy a Debreceni Protestáns Lap aposztrofálása után, dr. Erdős Károly elmondta az értekezleten, hogy ez a lap nem hivatalos lapja a kerületnek. És a Vasárnap tudósításában mindent olvasok, némelyeket jó nagy és vaskos betűkkel, de az Erdős Károly felszólalásáról egy betű sincs benne.

Lehet, hogy az Erdős szavai, amelyek sok állítást más megvilágításba helyeztek, ott nem voltak kedvesek. De a laptudósításnak mégis teljesnek kellene lenni. Ha a támadó nyilatkozatot közölte, a helyesbítőt is közölni kellett volna.

Ezt, pusztán tárgyilagos alapon, mindenki elvárhatja. A mi lapunk, mely a Vasárnapot sohasem bántotta, amelynek szerkesztői közül alulírott a Vasárnap munkáját mindenben a legszívesebb rokonszenvvel kíséri, Révész Imre pedig (aki egyébként a presbiteri értekezlet eme részén nem volt jelen) a Vasárnapnak is értéke — talán megérdemelt volna annyi barátságot, hogy az igazságnak minden részét megírják.

Sz. Kun Béla.

A hajdúhadházi református egyház március 15-i ünnepe.

A magyar szabadság nagy ünnepét nagy lelkesedéssel és impozáns keretek közt tartotta meg a hajdúhadházi református egyház. Az ünnepélyek sora már reggel 8 órakor megkezdődött a templomban, ahova ekkorra már összegyűltek az elemi iskolák növendékei és a két tantestület. Isten ígét és a szebb magyar jövő hitét Molnár Zoltán, a gyülekezet lelkipasztorja hirdette a haza legkisebb katonáinak.

Délelőtt 9 órakor vette kezdetét az ünnepi istentisztelet, melyen a hatóságok, hivatalok mind megjelentek, de a város lakossága is felekezeti különbség nélkül résztvett. Az 1250 lelket számláló óriási templomi gyülekezet előtt szintén Molnár Zoltán lelkész végezte a predikációs ünnepi istentiszteletet, melyen a városi dalárda is résztvett két szép énekszámmal.

A templomi istentisztelet után a Levente Egyesület tartotta hazafias ünnepét a hősök szobránál. Az ünnepi szónok ismét Molnár Zoltán lelkész, a Levente Egyesület elnöke volt, aki lelkes

szavakban szolt a magyar ifjusaghoz, az ifjusag legszentebb napjanak jelentosegerol. Az unnepeyen ket levante szavalt lendulettel es nagy hatassal.

Ezután következett a polgári iskola ünnepe, mely alkalommal az ifjusag szép szavalatokkal, énekkari számokkal s lelkes ünnepi beszéddel tett bizonyosságot hazaszeretettől izzó magyar érzéséről.

Délután 5 órakor pedig a Molnár Zoltánné vezetése és Tarczaly Erzsike segítő munkássága alatt működő leány-, valamint a Molnár Zoltán lelkész elnöklété és Kiss Gyula s. lelkész vezetése alatt álló Ifjusági Egyesület tartotta gyönyörű hazafias ünnepét a városháza dísztermében. Az előadás minden tekintetben megfelelt a várakozásnak. A leányegyesülete énekkar énekszámait, Kiss Gyula s. lelkész ünnepi beszéde, az egyesület tagjai által előadott ének- és szavaltszámok által keltett hatást még fokozta a két egyfelvonásos irredenta darab előadása. A szereplők mély átérzésükkel és ügyes játékokkal még a két egyesület nivós előadásait jól ismerő közönség körében is a legnagyobb elismerést vívták ki. Ez a nagy erkölcsi és anyagi sikerrel koronázott lelkes ünnepe újabb bizonyossága az egyesületek életrevalóságának.

Nyílt levél

méltóságos dr. Lencz Géza egyetemi tanár úrhoz!

A Debrecenben megjelenő „Vasárnap” című hetilap legutóbbi számában egy „új egyházi közszellem” megteremtésére irányuló mozgalmat hoztatok nyilvánosságra, amelynek tárgyalásánál személyemmel talán többet is foglalkoztatok, mint ahogy azt a kérdés komolysága kívánta volna s amelyet éppen ezért szó nélkül nem hagyhatok. Mielőtt azonban „a kívánatos közszellem” megteremtésének véleményem szerinti lehetőségeiről szólnék, be kell vallanom, hogy nem látom és nem értem tisztán a helyzetet s éppen ezért egy kijelentéssel kapcsolatban — közérdekű mozgalomról lévén szó — ez úton kérem előzetes tájékoztatásodat. A „Vasárnapban” az egyházkerületi tanácsbíró választás ismertetésénél azt mondd: „nekünk megegyezésünk volt a Püspök Úrral”. Légy szíves ezen nyilatkozattal kapcsolatban értesíteni, hogy

1. arra volt-e megegyezések, a Főtiszteletű Püspök Úrral, hogy hivatalos befolyás és jelölés nélkül fogja a legközelebbi tanácsbíró választást megejteni? úgy, hogy a presbitériumok minden ajánlás és tájékoztatás nélkül arra szavazzanak, akire akarnak?
2. Vagy pedig egy jelöltök érdekében kíséreltetek meg a Főtiszteletű Püspök Úrral megegyezésre jutni, hogy ezen az újabb véleményetek szerint megbotránkoztató és felháborító módon próbáljátok meg jelölteteket a presbitériumok jóakarátába juttatni. (Mert ha nem tévedek, most ezt perhorreskáljátok.)

Ha a megegyezéssel az 1. pont alatti célt kívántátok szolgálni, a megfelelő forma ajánlásával,

akkor kalapot emelünk előttetek. Ha a 2. pont alatti volt a célotok, akkor először a magatok háza előtt seperjétek. „Az új közszellem” megteremtésének megkísérlésétől pedig, amely ilyen előmenyeknek köszönheti napvilágra jövetelét, kíméljétek meg, egyébként is sok megpróbáltatással küzdő kálvinista anyaszentegyházunkat.

Egyébként ez a harc lehet nemes és tiszteletre méltó, de csak a személyes vonatkozású dolgok teljes kihagyásával és mellőzésével.

Vagyok

Tiszalök, 1929 március 26.

kiváló tisztelettel

Bartha László,
esperes.

Külföld

Indokhínában minden üldözés dacára is gyorsan terjed a Lé-Van-Trung által alapított új vallás, a: Kao-dalsmus. E vallás főistene Kao-dai, mellékistenei: Jao-tzen, Confucius, Buddha és Jézus. Az egész vallás különben a kínai, buddhista és a keresztyén vallás bizarr keveréke. Kao-dait egy nagy, nyitott, felhőkkel körülvett szem formájában jeleníti meg e vallás. A főisten akaratát s a hozzá intézett kérdésekre adott válaszát, a spiritizmus módján, médiumok által közvetíti. Nehány hónap alatt az új hit, ha a tudósítások megbízhatók, 600,000 követőre talált. E nagy elterjedés egyik oka a nemzeti érzésbe való erős bekapcsolódás. „A nép elhagyta hitét, emiatt vesztette el függetlenségét, de Kao-dai nem hagyja el kiválasztott népét s meg fogja szabadítani az idegen rabság alól”, így vigasztalja az új hit a szenvedő nemzetet. Tay-Ninh-ben már egy szép padógát is építettek a hívek s legközelebbi gyűlésre jönnek össze, ahol nem kevesebb, mint 40,000 emberre számítanak. Az alapító Lé-Van-Trung 53 éves, volt államtanácsos, úgy találta, hogy minden vallásban vannak nagyszerű eszmék a hibásak mellett. Ő igyekezett összegyűjteni a jókat s terjeszteni az így keletkezett vallást, amire különben egy spiritiszta szeánsz alatt nyert indítást. Tanai közül bárki szabadon választhat lelkülete és szükségletei szerint. Neki személyesen Confucius s az ősök tisztelete a legkedvesebb. Egyházszervezetében teljesen hierarchikus az új hit. Ismer főpapot (ez valószínűleg maga az alapító lesz), kardinálisokat, érsekeket, püspököket, kanonokokat, alsó papságot. Erényes férfiai s szent asszonyai is lesznek. Természetesen a rangnak és ceremóniának megfelelő díszes öltözet sem marad el. (J. Rodes cikkéből a „Le Christianisme” után.)

A civilizáció piramisa. Egy gazdag arkansasi amerikai azzal az indítvánnyal állott elő, hogy meg kellene építeni az ő államában a „civilizáció piramisa” néven azt az óriási alkotmányt, melyben megtalálható volna a modern civilizáció minden alkotása, a hajtótól a legmodernebb rádiókészülékig. (A „Foi et Vie” folyó évi 5. számából.)

Dr. I. E.

Halottaink

Tóth István diósjenői református igazgató-tanító, egyházmegyei tanácsbíró életének 52-ik, boldog házasságának 22-ik évében hosszas szenvedés után március 19-én elhunyt. Feleségén és két gyermekén kívül széleskörű rokonsága gyászolja. **Aldott legyen emlékezete!**

Különfélék

Boldog husvétli ünnepeket kívánunk lapunk minden olvasójának és barátjának.

A pápai főiskola igazgatótanácsa március hó 19-én ülést tartott. Az ülésen Vargha Kálmán főiskolai lelkészi gondnok indítványozta, hogy keresztessenek meg a főiskola azon volt tanítványai, akik tanulásuk alatt ösztöndíjakban, tandíj- és egyéb segélyekben részesültek, hogy tekintsék ez összegeket kölcsönnek és jöjjenek mostan az iskola segítségére.

Lelkészbeiktatás. A pápai református gyülekezet új lelkészét, Olé Sándort március hó 17-én iktatta be lelkészi állásába bensőséges ünnep keretében dr. Antal Géza püspök és Jakab Áron esperes.

50 éves jubileum. A pápai Vöröskereszt-Egylet március hó 18-án ünnepelte fennállásának 50 esztendő jubileumát. Az ünnepélyen dr. Antal Géza püspök tartott hatalmas előadást az egyesület céljáról. A Vöröskereszt-Egylet történetében a főiskola és a református nőnevelő-intézet tanárai állandóan jelentős szerepet vittek.

A Kossuth uccal egyházrész tanácsa március hó 20-án tartotta alakuló gyűlését a Dóczy-intézet nagytermében. Baja Mihály egyházrési lelkész szép imádsággal nyitotta meg a gyűlést. Imádság után 60 egyháztanácsos tett esküt. Ezután a tisztikar megválasztása következett. Az egyházrész gondnokává egyhangú lelkesedéssel dr. Vásáry István polgármestert választották meg. Jegyző lett Madar Zoltán segédlelkész, pénztáros Nemes Sándor. A tanács 12 tagú előkészítő bizottságot küldött ki az egyházrész munkaprogramjának kidolgozására. A gyűlés Baja Mihály lelkész záróimádságával ért véget.

A Sáropataki Főiskolai Kórus és a Debreceni Kollégiumi Kántus közös hangversenye május hó folyamán lesz Debrecenben. Szép reménységgel tekintünk a hangverseny elé.

A Osapó uccal egyházrészben március hó 17-én lelkészi látogatás és körzeti találkozó volt Nagy Imre egyháztanácsos házában. Dr. Révész Imre lelkész bibliamagyarázata után Balogh Béla, dr. Balogh Béla és dr. Ferenczy Gyula egyháztanácsosok ismertették az egyházrési szervezkedés értelmét és célját.

A Kálvinisták Templomegyesületének Vallásos Szakcsoportja március hó 22-én összejövetelt rendezett a Kollégium dísztermében. Előadó volt Török Tibor okleveles lelkész, leánygimnáziumi tanár.

A „Konyári Lelkészi-Kör“ 1929. évi március hó 21-én Konyáron tartotta tavaszi gyűlését. Hét gyülekezet lelkésze vett részt ezen az áldott találkozón. Ezenkívül a körnek három igen kedves vendége is közreműködött a lelkiáldások nyújtásában. Mindig felemelők szoktak lenni az ilyen komoly összejövetelek, ahol Istennek ügyei kerülnek megbeszélésre. Ez is az volt. Hétfőnap dacára igen szép közönség jelent meg a templomban, ahol a kör elnöke és még két lelkész vezették a nyáját híves mezőkre. Utána pedig egyházi életünket legközvetlenebbül érdeklő és mozgó kérdések: napi-sajtó, szekták mozgalmi, iratterjesztés, államsegély, felekezetközi helyzetünk kerültek beható megbeszélésre. Jó dolog volt tapasztalni, mily egyöntetű álláspontra helyezkednek azok, akik Isten igéje tanácsát kéri ki minden dolgukban. Bizonyára a magvetésnek ez az áldott alkalma is meghozza a maga idejében gyümölcsét. Kedves kis tiszteletes asszonyunkat pedig illesse dícséret, amiért a házi-asszonyi tisztet olyan kiválóan betöltötte.

A főváros, mint kegyúr, 5—6 évre szóló római katolikus templomepítési programot dolgozott ki. E szerint 5—6 év alatt 14 tempomot építtetne a főváros s ezt a templomepítési akciót évenként legalább egymillió pengővel dotálná.

A királyhágómelléki egyházkerületben április első napjaiban leánykonferencia lesz Nagyváradon.

A szatmári gyülekezet és Lorántffy Zsuzsanna Egyesület Boros Jenő szatmári lelkészt, szatmári lelkészi szolgálatának 15 éves évfordulója alkalmából, lelkes ünneplésben részesítette. A Lorántffy Zsuzsanna Egyesület erre az alkalomra megfestette a jubiléus arcképét, melyet meleg szavak kíséretében dr. Böszörményi Emil egyházkerületi tanácsbíró, az egyesület elnöke leplezett le.

A gencsi gyülekezet Vöröss Zoltán börvelyi segédlelkészt hívta meg pásztorául. Az új lelkész beiktatása március hó 17-én volt.

A debreceni református Kollégium Hittanszaki Önképző Társulata ebben az esztendőben fennállásának 60-ik, a Hittanszaki Segítő Egylete pedig 50-ik évfordulóját ünnepeli.

Az igari református egyház teljes Szentírást ad ajándékkul minden esküvő párnak.

A Dóczy leánynevelő-intézet leánygimnáziumának tanári kara és tanuló ifjúsága meleg ünnepelésben részesítette március hó 20-án Ady Lajos tankerületi főigazgató, főigazgatói működésének 10 éves évfordulója alkalmából.

A debreceni KIE. március hó 24-én tanácsadó és pártolótagjai részére műsoros teaestét rendezett.

A csapókerti egyházkerületben mozgalom indult meg, hogy az istentiszteletek ünnepélyesebbé tétele végett harmóniumot szerezzenek be imatermükbe. A harmónium beszerzési költségének összehozatalára vallásos ünnepélyek tartatnak vasárnap délutánonként. Az egyház presbiteriuma a harmónium-alapra 100 pengőt adományozott.

A Szikszói Református Nőegylet, karöltve a Szikszói Járási Kálvin Szövetséggel, Szikszón a városháza nagytermében nagy siker mellett műsoros estélyt rendezett.

A szilasbalhási gyülekezet Németh Ilonát választotta meg tanítónőnek.

A Magyar Kalvin-Szövetség március hó 26-án tartotta választmányi gyűlését Budapesten. A tárgysorozat kiemelkedő pontjai voltak: Áttérések meggyőződés nélkül. A vasárnapi munkaszünet ügye. A fényezés és puritanizmus. Gyermeektelen házasságok. Az elválások ügye.

Diakonissza-avatás volt február hó 24-én Marosvásárhelyen, mely alkalommal az Erdélyi Egyházkerület hét első diakonisszája tette le az esküt Makkai Sándor püspök előtt.

A vajai református C. E. szövetség látva az ottani baptisták használatában a fúvós zenekarnak, mint propaganda eszköznek az erejét, nagy áldozatokkal beszerezte a hangszereket és e téren is nemes igyekezettel veszi fel a versenyt.

A sídski-banovcei lelkészi állásra (Jugoszlávia) senkisémet pályázott. Meg volt hirdetve Jugoszláviában, Csehszlovákiában, Magyarországon, Ausztriában, Schweizban, Németországban.

A losonci református leánykör ezévi munkaprogramjába felvette a közelében fekvő egyházakban a leánykörök megszervezését. Eddig négy helyen tartottak vallásos összejövetelt, melynek keretében ismertették a leányegyesületek célját és fontosságát.

Szerkesztői üzenet.

V. E. Nem volt még alkalmam megtudni, a jövő számban közlöm.

Tarpa. Ugyancsak a jövő számban felelek.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése

Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

✽

Kitűnő fűtőképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.

Magyar gyártmányú zománc-edények,
zsír-bödönök, disznóölő-kések, husvágó-gépek.

Telefon 6. és 15—48.

**Kölcsönöket folyósít házakra,
földekre. — Betétekre magas
kamatot ad.**

GAZDAK BANKJA

Kossuth- és Batthyányi ucca sarok

Magyar

Leszámítoló- és Pénzvaltó-Bank

debreceni fiókja

(Alapított az 1829-ik évben.)

Telefonok:

Bankosztály: 35 és 9-41

Áruosztály: 11-66 és 11-67

Debrecen, Piac-utca 26-28.

(Városi bérpalota)

**Szerezzünk
takarékbetétkönyvet**

a Kölcsönös Segélyző Egyletnél!

A szövetkezet a betéteket legmagasabban kamatoztatja s a kamatot félévénként a tőkéhez csatolja. Betétként bármikor bármely összeg befizethető.

Legkisebb betét 1— P.

Városi Takaré- és Hitelintézet részvénytársaság

DEBRECEN, CSAPÓ UCCA 4.

ALAKULT: 1873-BAN.

Összes saját tőke:
P 1.300,000

**Legelőnyösebben folyósít
kölcshözket. Foglalkozik a
banküzlet minden ágával.**

**Általános Forgalmi Bank
Részvénytársaság**
Debrecen, Ferenc József-út 32.

**Érdekközösségben
a Magyar Általános
Hitelbankkal.**

Alap- és tartaléktőke 2.390,000 Pengő.

Bank- és váltóüzlet.

Telefon: 4-78, 7-20.

Árúosztály.

Telefon: 5-96.

Financirozások.

A Tiszántúli Református Egyházkerület KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA

— tisztelt vásárlóközönségének régi óhajára —

kiadta zsoltárkiadványainak legkisebb típusát,
mely húsvéti ajándéknak a legalkalmasabb!!

11 × 8 cméter nagyságban.

Ezen kiadvány a nyomda- és könyvkötőipar
legszebb és legmaradandóbb remekműve. :::::

Ára celluloid kötésben, fekete és fehér szí-
nekben, legfinomabb biblia nyomó pa-
piros betéttel 11.—

Fekete schagrín bőr, bal sarokban 2 cm.
széles vakprézelésű girlanddal, felül egy
ovális keretben aranykehellyel, valódi
aranymetszéssel, fekete dobozban. Kap-
ható még zöld, bordó, sötétkék, világos-
kék színekben 14.—

Fekete schagrín bőr, balsarokban 1—1/2 cm.
vaknyomású csikkal, arany vonallal dí-
szítve, a jobb alsó sarokban arany ke-
hellyel, valódi arany metszéssel, csinos
fekete dobozban, mely kapható még
zöld, bordó, sötétkék, világoskék, barna
színekben 14.—

Fekete schagrín bőr, a baloldalon széles,
vaknyomású prézeléssel, arany vonal-
lal díszítve, a jobb sarokban arany ke-
hellyel, valódi arany metszéssel, csinos
fekete dobozban, kapható még zöld,
bordó, sötétkék, világoskék, barna szí-
nekben 14.—

Kék színű, batikolt bőr, közepén vékony,
ovális aranykörben arany kehellyel, va-
lódi aranymetszéssel, csinos dobozban 14.—

Világosbarna batikolt bőr, fenti kivitelben 14.—

Sötétmeggyszínű batikolt bőr, fenti kivitelben 14.—

Konfirmációi ajándéknak.

Dr. Erdős Károly: Az én vallásom . . . —56

Uray Sándor: Konfirmációi emlékkönyv . 2.—

Konfirmációi emléklap, aranyozott, ötszínű
nyomással —18

Konfirmációi emléklap, kétszínű nyomással —12

Konfirmációi emléklap, kékszínű, kis alak —04

Nagy István: Konfirmációi káté —20

Halmy János: Konfirmációi káté 1.—

Soltész János: Konfirmációi káté —40

Tisztelettel kérjük ezen hirdetési rovatunk szíves
figyelemreméltatását, mely minden következő
számban változtatva lesz.

„MÉLIUSZ“

könyvkereskedés.

Debrecen, Ferenc József-út 26.

Telefon: 2-70.

MAGYARORSZÁG ARANYKOSZORÚS MESTERE

SZLEZÁK LÁSZLÓ

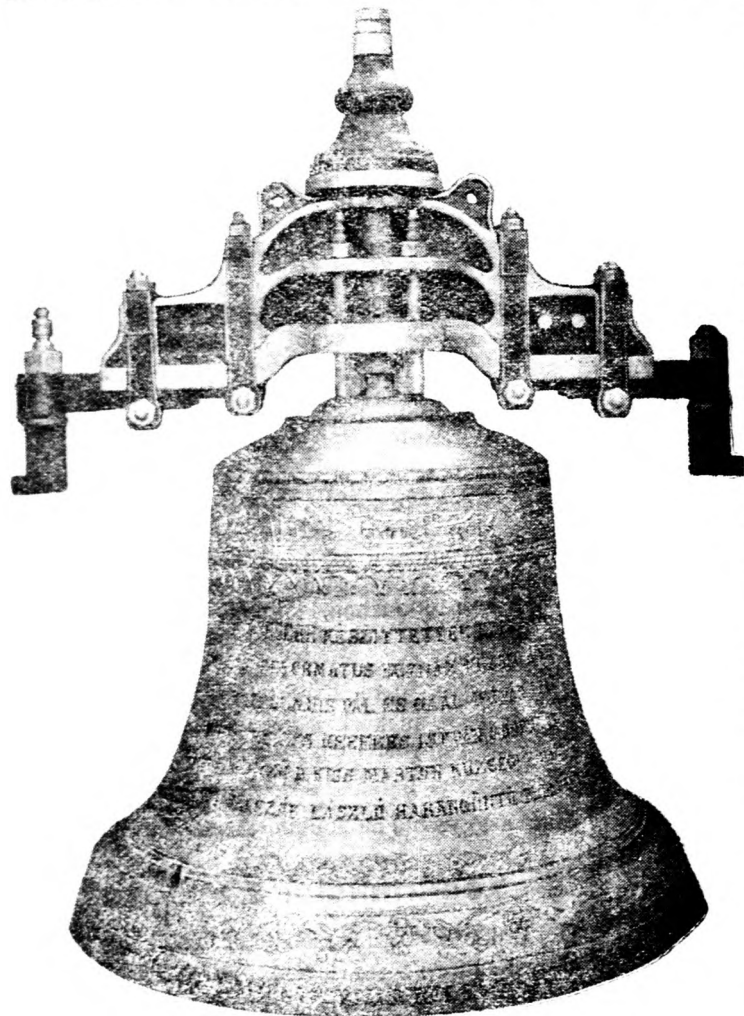
HARANG- ÉS ÉRCÖNTŐDE, HARANGFELSZERELÉS ÉS HARANGLÁBGYÁR
BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77. SZ.
TELEFON: LIPÓT 913-53.

BIZONYÍTVÁNY.

Tekintetes

SZLEZÁK LÁSZLÓ harangöntő úrnak

BUDAPEST.

A törökszentmiklósi ref. egyház részére készült
 1770 kg.-os harang.

Mi, a törökszentmiklósi református egyházközség ezidőszerű elnöksége, lelkészelnöke és főgondnoka jó lelkiismerettel és egyházközségünk minden rendű és rangú tagja nevében és részéről is hálás köszönettel tanúsítjuk és adjuk tudtára mindenkinek, akiket illet, hogy a nagy világháborúban a hadvezetőség által háborús célra kisajátított harangjaink helyébe a Szlezák László budapesti haranggyárában 1926. évi május hó 19-én öntött s rendeltetésének június 20-án átadott 1800 kg. súlyú nagy, a 420 kg. kisebb és 220 kg. kis harang: a harangöntés művészi alkotása, remekműve úgy a külalak, mint annak díszítése, valamint a fenséges zengzetessége, a zúgva bűgva szólás, az egymással és a világháborúból kimentett régtől 750 kilós harangunkkal is tökéletes összehangzatosság tekintetében.

A szakbírálat megállapította, hogy harangok anyaga a legjobb minőségű harangérc. Aki látja ezeket a harangokat s meghallja szavukat, elfojttság nélkül tesz bizonyosságot róla, hogy Szlezák László a törökszentmiklósi református harangokkal remekelt, a hazai harangöntők elsői között elsőnek, a harangöntésben igazi művésznek bizonyult.

Amikor ezekről bizonyosságot teszünk ugyanekkor nem hagyhatjuk megemlékezés nélkül, hogy Szlezák László amellett, hogy a legjobb minőségű harangérből a legjutányosabb ajánlattal és árban s kifogástalan művészi kivitelben készítette harangjainkat. Azok árában valorizáltan beszámította az 1915. évi harangrendelés alkalmával tőlünk előlegül felvett kétezer aranykoronát.

A fentebb irtakra hivatkozva azokat ismételtelen tanúsítva, jó lelkiismerettel ajánljuk Szlezák László urat mindazok figyelmébe, akik Isten dicsőségére és lelkük örömeire Isten dicsőségéhez méltó harangot szándékoznak készíttetni.

Törökszentmiklós, 1926 június 20.

OLAJOS PÁL ref. elnöklelkész.

Belvárosi Takarékpénztár R.-T.
DEBRECENI FIÓKJA
 Piac-utca 53. (Hungária-épület)
Főintézet: Budapest, Apponyi-tér 5.

Telefon:
 9-52, 8-40.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
 Beféteket a legelőnyösebb feltételek
 mellett kamatoztat. Hosszulejáratu köl-
 csönt foiyósít házakra és földbirtokokra.

Telefon:
 9-52, 8-40.

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.